

# Kariérové poradenství ve škole – kvalitně a profesionálně

Příklady dobré praxe



CENTRUM  
VZDĚLÁVÁNÍ VŠEM



EVROPSKÁ UNIE  
Evropské strukturální a investiční fondy  
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

**MŠMT**  
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



Jihomoravský kraj

Text vznikl v rámci klíčové aktivity Zvyšování profesních kompetencí pedagogických pracovníků realizujících kariérové poradenství v projektu Ka-PoDaV – Podpora kariérového poradenství, podnikavosti pro udržitelný rozvoj a dalšího vzdělávání v Jihomoravském kraji. Registrační číslo projektu CZ.02.3.68/0.0/0.0/16\_034/0008211.



EVROPSKÁ UNIE  
Evropské strukturální a investiční fondy  
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



Jihomoravský kraj

# OBSAH

1. Etická praxe .....	<b>6</b>
2. Plán podpory rozvoje kariéry žáků .....	<b>8</b>
3. Individuální přístup k potřebám žáků v oblasti kariérového rozvoje .....	<b>12</b>
4. Informace o možnostech vzdělávání a trhu práce .....	<b>18</b>
5. Přímý kontakt s dalším vzděláváním a světem práce .....	<b>22</b>
6. Propojení s kurikulem .....	<b>26</b>
7. Plán kontinuálního zajišťování kvality .....	<b>30</b>
8. Zajištění podmínek .....	<b>32</b>

## Slovo úvodem...

Chcete na své škole nastavit nebo rozvinout kariérové poradenství? Chcete vytvořit pozici kariérového poradce nebo podpořit práci toho stávajícího?

Právě pro vás je určena tato příručka. Jejím cílem je nabídnout výchozí rámec, jakými směry se při nastavování kvalitních a profesionálních služeb kariérového poradenství ve škole ubírat. Naše metodika je určena jak těm, kteří o zavedení kariérového poradenství ve škole zatím jen uvažují, tak i pro podporu stávajících kariérových poradců, kteří hledají nové impulzy a inspiraci k rozšíření a zkvalitnění služby.

Text shrnuje osm aspektů kariérového poradenství ve školách, které mohou sloužit jako inspirace pro promyšlení vhodného nastavení kariérových služeb ve vaší škole. Každý bod je doplněn příklady dobré praxe z konkrétních škol, které dokreslují variabilitu a mnohotvárnost kariérového poradenství ve školní praxi.

Text vychází ze dvou skupin zdrojů. První jsou dostupné odborné publikace, které sloužily jako podklad pro návrh struktury této příručky. Klíčovou byla zpráva Good Career Guidance (Holman, 2014) a také britský standard kvality poradenských služeb Matrix (2016), v neposlední řadě byly oporou publikace Evropské sítě politik celoživotního poradenství, zejména Nástroj pro tvůrce politik celoživotního poradenství (2015). Druhou oblastí zdrojů, ze kterých text čerpá, jsou diskuze a rozhovory s poradci a poradkyněmi, kolegy a kolegyněmi, se zájemci o téma kariérového poradenství. Především patří dík poradkyním zapojeným v první vlně projektu KaPoDaV, jež se s námi podělily o řadu příkladů dobré praxe, které významně dokreslují uvedených osm aspektů kvalitního a profesionálního poradenství ve školách. Dále je tento text výstupem diskuzí a sdílení zkušeností v rámci poradenského týmu projektu KaPoDaV, kolegů a kolegyně z Centra vzdělávání všem a dalších spolupracujících poradců a poradkyň. Všem aktérům zapojeným do přípravy této brožury děkujeme za ochotu ke sdílení a inspiraci.

Metodika, jak bylo uvedeno, popisuje osm oblastí kariérového poradenství, z nichž každá je doplněna příklady dobré praxe ze škol a odkazy na další doplňující zdroje. Za autorský tým doufáme, že se stane nejen inspirací při rozvoji kariérového poradenství ve školách, ale bude také reflektovat rozvíjející se služby tohoto typu v prostředí českého školství.

***Kateřina Hašková a kolektiv***

# 1) Etická praxe

Aktivity podporující kariérový rozvoj ve škole z hlediska etické praxe...

- a) splňují zásady důvěrnosti a nestrannosti, podporují rovné příležitosti a diverzitu a vychází ze zásad profesionality;**
- b) jsou spoluvytvářeny s poskytovateli i klienty služeb (vede ní, pedagogové, poradci, žáci, rodiče);**
- c) jsou v souladu se zájmy žáků, podporují jejich aspirace a pomáhají reflektovat stereotypní myšlení (jejich či jejich okolí);**
- d) vymezují se proti utlačujícím praktikám jednotlivců či systému (např. vyhnutí se druhotné stigmatizaci).**

## 1.1 Příklady dobré praxe

Pro práci učitelů v České republice doposud centrální etický kodex stanoven nebyl. Existuje několik škol v České republice, které si jej vytvořily jako interní předpis (např. ZŠ Hrochův Týnec, ZŠ Londýnská, Praha, Střední škola technická a zemědělská, Nový Jičín).

Obdobně jako pro kariérové poradce obecně, i pro ty působící ve školství etický kodex chybí. Kariéroví poradci tak mohou vycházet z etických zásad výchovných poradců, školních psychologů, pracovníků pedagogicko-psychologických poraden, příp. dalších souvisejících kodexů. Inspirací pro české poradce mohou být i zahraniční etické kodexy.

## 1.2 Kde hledat dál...

- Etický kodex výchovných poradců
- Etický kodex školních psychologů
- Etický kodex Asociace pracovníků pedagogicko - psychologických poraden
- Etický kodex učitelů církevních škol
- Etický kodex sociálních pracovníků
- Etický kodex International Association of Educational and Vocational Guidance (IAEVG), ve slovenském překladu dostupný [zde](#)
- Etický kodex pro pedagogické pracovníky (Asociace amerických pedagogů, AAE): Code of Ethics for Educator.



**A co u vás?**

Jak jsou ošetřeny etické zásady kariérového poradenství na vaší škole?

.....

.....

Jak poskytované služby kariérového poradenství reagují na potřeby žáků?

.....

.....

Jak se kariérová podpora žáků promítá do nastavení fungování školy?

.....

.....

## 2) Plán podpory rozvoje kariéry žáků

Školní plán podpory kariérového rozvoje žáků zahrnuje jasně stanovené cíle, které...

- a) jsou v souladu s cíli školy a podporují jejich naplňování;
- b) zahrnují popis poskytovaných služeb, které tyto cíle pomáhají naplnit;
- c) zahrnují požadované výsledky kariérových služeb, které slouží k následné evaluaci;
- d) využívají spolupráce s dalšími aktéry (např. rodiče, Úřad práce, VŠ, lokální organizace apod.);
- e) jsou spolu s kariérovými službami odpovídajícím způsobem propagovány ke všem zapojeným aktérům (např. žákům, rodičům, učitelům, sociálním partnerům školy, zřizovatelům apod.)

### 2.1 Příklady dobré praxe

#### Masarykova základní škola, Brno, Kamenačky 3591/4

Škola plánuje podpořit kariérový rozvoj žáků např. přemístěním části výuky mimo budovu školy do reálného světa v rámci projektů. Dále plánuje dát větší prostor povinně volitelným předmětům, které si budou moci žáci vybrat dle svých preferencí. Součástí výuky je také práce s digitálními technologiemi. Výchovná poradkyně se pravidelně účastní setkání se středními školami, domlouvá jejich návštěvy ve škole, příp. exkurze dětí na střední školy (např. v rámci pracovních dílen).

#### Gymnázium Tišnov, příspěvková organizace

Škola realizuje aktivity pro rodiče, v rámci kterých nabízí informace o trhu práce a možnostech pro studenty, a současně tím podporuje vazby a sdílení mezi rodiči a žáky:

- Schůzka pro rodiče prvních ročníků na 1. třídní schůzce – informace o nabídce výchovného a kariérového poradenství, dále hlavně práce s žáky.
- Program ke KP pro studenty tercie – zmapování profesí skrze rozhovory s rodiči a dospělými. Žáci si vytvoří dotazník na míru, podle toho, co je o dané profesi zajímavá, následně proběhne návštěva ve skupině



kách na vybraných pracovištích.

- V rámci rodičovských schůzek mají rodiče nově možnost zúčastnit se prezentace nebo workshopu na téma kariérového poradenství: Co kariérové poradenství obnáší, jaké jsou nároky trhu práce atp.

### **Střední odborné učiliště a střední odborná škola SČMSD, Znojmo s. r. o.**

Škola realizuje řadu aktivit směrem k žákům základních škol s cílem lépe je seznámit s průběhem studia a s možnostmi uplatnění absolventů oborů nabízených na SOU a SOŠ SČMSD, Znojmo, s. r. o.:

- Prezentace jednotlivých oborů samotnými žáky např. na Dni otevřených dveří, na burze škol, v rámci školního projektu „Řemeslo má budoucnost“, kdy si žáci ZŠ mohou vyzkoušet obor, o který mají zájem, či v rámci Vánoční výstavy školy, kde si žáci ZŠ mohou přímo ve své škole vyzkoušet různé praktické dovednosti.
- Pravidelný kontakt se zájemci o studium školy, např. skrze e-maily.
- Schůzky s rodiči žáků základních škol – účast na třídních schůzkách všech spádových ZŠ.
- Besedy s žáky 9. ročníků – dvojice žáků SŠ jednoho oboru navštíví společně s pedagogem základní školu, kde žákům představí obory školy, možnosti, webové stránky, stáže, praxe apod.
- Prezentace školy na relevantních webových portálech.

### **Střední odborné učiliště Kyjov, příspěvková organizace**

Škola má vypracovaný školní akční plán (ŠAP), který navazuje na Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Jihomoravského kraje a je současně doplněn vlastními návrhy školy. Jednou z oblastí ŠAP je také Rozvoj kariérového poradenství na škole, konkrétně např. vyčlenění pozice kariérového poradce a vyčlenění kapacit na jeho práci, propagace a popularizace kariérového poradenství a reálných možností na trhu práce, metodická a vzdělávací podpora kariérového poradenství, rozvoj dovedností žáků s ohledem na orientaci na trhu práce a rozšíření nabídky praxí pro žáky. Na vzniku školního akčního plánu se podílejí učitelé školy a probíhá také jeho průběžné hodnocení.

Kromě školní kariérové poradkyně působí na škole i koordinátor spolupráce pro školy a zaměstnavatele.

## **Střední odborné učiliště Kyjov, příspěvková organizace**

Škola udržuje spolupráci s výchovnými poradci běžných i speciálních základních škol. Každý rok škola pořádá metodické setkání s výchovnými poradci speciálních základních škol, kde poskytuje informace o škole, vyučovaných oborech i těch vhodných pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, seznámí poradce se školním poradenským pracovištěm, představí učebny teoretického vyučování i dílny odborného výcviku. Pro žáky 8. a 9. tříd jsou připraveny tzv. Dny řemesel, na nichž si mohou žáci vyzkoušet výukové programy vedené zkušenými učiteli. Tento rok se škola také zapojila do exkurze středních škol v Kyjově a blízkém okolí, kterou pořádala místní akční skupina Kyjovské Slovácko.

## **2.2 Kde hledat dál...**

### **Iniciativa Úspěch pro každého žáka**

V rámci této iniciativy jsou již od roku 2013 pořádány konference s příspěvky inspirujícími nejen pedagogickou veřejnost. V roce 2016 byl jedním z prezentujících Zdeněk Slejška se svým příspěvkem „Ekosystém“ vzdělávání, v němž popisuje (nejen) institucionální vlivy, které na žáka působí a mohou být pro mladé lidi formující. Prezentace je inspirativní z hlediska možných cest spolupráce i v rámci podpory kariérového rozvoje mladých lidí.



**A co u vás?**

Existuje na vaší škole nepsaný/formální plán rozvoje žáků?

.....  
.....

Jaké informace zahrnuje?

.....  
.....

Kdo se na jeho tvorbě podílí?

.....  
.....

Jak často je aktualizován?

.....  
.....

Je veřejný?

.....  
.....

## 3) Individuální přístup k potřebám žáků v oblasti kariérového rozvoje

a) Podpora kariérového rozvoje je vhodným způsobem poskytována žákům všech ročníků.

b) Žáci jsou podporováni v reflexi svých zkušeností a zvědomování svého učení (např. příprava portfolia, diskuse, workshopy, sdílení, prezentace zkušeností).

c) Žáci mohou využít také individuální poradenství, ideálně s možností následných setkání.

d) Využívání široké škály nástrojů podpory (např. poskytování informací, poradenství, zmocňování, síťování, obhajování, inovace systémů apod.).

### 3.1 Příklady dobré praxe

#### Gymnázium Tišnov, příspěvková organizace

Studenti 1. ročníku se kromě klasického adaptačního kurzu účastní ještě jednoho celodenního kurzu, který je zaměřen na učební styly; na konci prvního ročníku je administrován test MBTI, který je dále interpretován směrem ke kariéře žáků. Ve 2. a 3. ročníku žáci absolvují dopolední workshopy (cca 2 až 3 hodiny) na téma sebepoznání, práce s informacemi – získané zkušenosti mohou využít při rozhodování o volitelných předmětech. Studenti 4. ročníku se účastní Dnů otevřených dveří, veletrhu Gaudeamus, návštěv a prezentací VŠ ve škole, získávají informace k vyplnění přihlášek apod. Pro všechny studenty platí nabídka individuálního poradenství, např. ohledně volitelných předmětů.

#### Střední škola polytechnická Brno, Jílová, příspěvková organizace

Všichni žáci si od prvního ročníku vypracovávají portfolio, kde si zakládají své doklady a úspěchy (vysvědčení, životopis, osvědčení a certifikáty absolvovaných kurzů a školení, účast na soutěžích, smlouvy o brigádách, reference a hodnocení z individuální praxe včetně ukázek své práce – foto, výkresy apod.). Na začátku studia dostanou žáci

desky spolu s instrukcí, k čemu portfolio je a jak s ním pracovat. Portfolio předkládají u maturity i u závěrečných zkoušek. Cílem portfolio je naučit se systematizovat si dokumenty a vybavit žáky něčím, čím se mohou odlišovat od ostatních při pohovoru.

### **Střední odborné učiliště a střední odborná škola SČMSD, Znojmo s. r. o.**

Žáci mají od prvního ročníku zavedené tzv. Deníky praxe (portfolio zachycující vývoj žáků a rozvoj jejich dovedností; obsahuje konkrétní fotografie z praxe, certifikáty, CV, motivační dopis...). Současně si žáci vytvářejí plán praxe, v němž zaznamenávají úspěchy a pokroky, kterých dosahují.

### **Základní škola, Brno, Jasanová 2, příspěvková organizace**

Kariérová poradkyně (školní psycholožka) nabízí možnost individuálních konzultací pro žáky. O konzultace je velký zájem ze strany žáků i rodičů. Při konzultacích jsou využívány i některé psychodiagnostické nástroje (např. NEO, IST, zájmové dotazníky). Důležitou součástí práce kariérové poradkyně je také dokumentace individuálních konzultací kariérového poradenství.

### **Biskupské gymnázium Brno a mateřská škola**

Studentům 3. ročníků a septim je nabízeno poradenství pro volbu VŠ/dalšího studia a profesního zaměření. Probíhá formou hromadné psychodiagnostiky (IST 2000-R, zájmové dotazníky, ev. NEO), které provádí školní psycholožka (kariérová poradkyně). Následují individuální konzultace zaměřené na interpretaci výsledků psychodiagnostiky a kariérového poradenství. Konzultace jsou většinou jednorázové, v případě potřeby však může být navázána i delší spolupráce na tématu profesního rozvoje a sebeuvědomění.

### **Vyšší odborná škola ekonomická a zdravotnická a Střední škola Boskovice, příspěvková organizace**

Kariérová poradkyně nabízí žákům podporu při rozhodování o dalším vzdělávání, v oblasti informačních zdrojů, CV a psaní motivačních dopisů. Poskytuje převážně individuální konzultace, o něž je velký zájem. Vizí je možnost dlouhodobější práce se studenty.

Kariérová poradkyně se setkává s dvěma skupinami témat: Student ví přesně, co chce v budoucnosti dělat a jde si pro podporu (diskuze nad motivací, rodinnou situací). Druhá skupina ví zhruba nebo vůbec, v tom případě si studenti s podporou poradkyně sepíší seznam povolání, která by je zajímala, seznam věcí (hodnot), které by v práci hledali, co by určitě nechtěli (např. flexibilní pracovní doba, práce v týmu, možnost cestovat). Následně kariérová poradkyně využívá testů typu Holland, poté se výsledky testů porovnávají s těmito očekáváním.

### **Základní škola Brno, Palackého třída, příspěvková organizace**

Vzhledem ke specifickým vzdělávacím potřebám žáků je realizované kariérové poradenství velmi individuální. Žáci devátých tříd společně s rodičem a školním psychologem nebo výchovným poradcem hledají cestu dalšího vzdělávání. Na začátku školního roku jsou realizovány individuální konzultace žáka a zákonného zástupce, které mají za cíl zmapovat aktuální situaci a potřeby v oblasti KP a zároveň školní psycholog/výchovný poradce komunikuje nabídku aktivit (skupinové a individuální konzultace s ŠP, exkurze na vybrané SŠ a ÚP, veletrh SŠ, mapování zájmů formou dotazníků, aktivity zaměřené na mapování silných stránek, práce s Atlasem školství, práce s webovými portály – např. Infoabsolvent, příprava k přijímacím zkouškám). V průběhu poradenského procesu probíhají konzultace také s třídním učitelem. K dalšímu setkání dochází před termínem odevzdání přihlášek, kdy jsou společně probírány výstupy kariérového poradenství.

### **IQ Roma servis, z. s.**

Vzdělávací program Gendalos není primárně realizován školou, je ale určen žákům základních a středních škol a jejich rodičům, pedagogům a dalším zaměstnancům školy. Cílem programu je podpořit mladé Romy v úspěšném absolvování sekundárního vzdělávání a doprovázet je při dalším studiu nebo výběru vhodného zaměstnání. Pilířem aktivit je individuální podpora včetně doučování a dále zvýšení informovanosti žáků v oblasti volby školy a oboru formou kariérového poradenství nebo podporou neformální výměny zkušeností mezi romskými žáky navzájem. Služba využívá např. mentoring, individuální plánování, cílené motivační aktivity, uplatňování partnerského

přístupu a významná je i snaha o maximální angažovanost samotných příjemců podpory (např. vznik komunitní skupinky) a realizování stipendijního programu Gendalos. Služba získala ocenění v rámci Národní ceny kariérového poradenství 2017. Zdroj: *Sborník NCKP 2017*

## 3.2 Kde hledat dál...

### **Coumim.cz**

Online aplikace [www.coumim.cz](http://www.coumim.cz) využívá princip portfolia a podporuje děti v mapování svých dovedností a jejich dokládání důkazy. Aplikace je vhodná pro děti od 3. či 4. třídy ZŠ až po středoškoláky. Nástroj vede děti k sebehodnocení, nabízí také možnost spolupráce dítěte a rodiče nebo dítěte, rodiče a učitele. Aplikace získala ocenění Národní ceny kariérového poradenství 2015.

### **Pedagogicko-psychologické poradny**

Individuální kariérové (profesní) poradenství nabízejí rovněž pedagogicko-psychologické poradny (PPP). Profesionální poradenství v PPP je zaměřeno na psychologickou diagnostiku, po diagnostickém rozhovoru je většinou zájemci administrován test struktury intelektu, dotazník zájmů, případně další osobnostní testy. Zájemce tak může získat komplexní informaci o svém osobnostním a profesním zaměření a získat podněty k úvahám o dalším studijním směřování. Seznam všech PPP je k dispozici na stránkách MŠMT.



### **A co u vás?**

Jaká je nabídka služeb kariérového poradenství pro žáky s ohledem na jejich věk?

.....

.....

Jak jsou žáci podporováni v reflexi svých kompetencí a hodnot, v kariérovém plánování a samostatném rozhodování?

.....

.....





**Prostor pro  
vaše poznámky...**

## 4) Informace o možnostech vzdělávání a trhu práce

- a) Žáci i rodiče mají přístup ke kvalitním, přesným a aktuálním informacím o příležitostech vzdělávání i světa práce včetně informací o možnostech mobility;
- b) Žákům i rodičům jsou dostupné informace o navazujících službách;
- c) Škola sbírá a zveřejňuje informace o uplatnění absolventů;
- d) Škola využívá možností poskytování informací online.

### 4.1 Příklady dobré praxe

Většina škol využívá pro potřeby kariérového poradenství webové stránky školy, příp. Facebook. Základním údajem je kontakt na poradce či poradkyni, kteří se kariérovému poradenství věnují, včetně konzultačních hodin a kontaktů. Důležitou informací je také popis činností kariérového poradce/poradkyně, který může objasnit žákům i rodičům, v jakých případech se na něj/ni mohou obrátit. Kromě poskytnutých informací je také důležité jejich umístění na webu, které by mělo být snadno dohledatelné pro potenciální zájemce o službu či informace. Řada škol doplňuje tyto informace odkazy na relevantní stránky týkající se možností dalšího studia či uplatnění, příp. informacemi o spolupracujících firmách. Možnostech zahraniční mobility, studentskými soutěžemi a projekty, dobrovolnickými aktivitami studentů školy a informacemi o veletrzích vzdělávání nebo odborných veletrzích, příp. základními doporučeními, jak postupovat při volbě dalšího studia, hledání práce, psaní životopisu či motivačního dopisu.

### Křesťanská Základní škola a Mateřská škola Jana Husa

Charakter školy je spíše rodinný, škola patří mezi menší školy. Vzhledem ke kumulaci funkcí kariérové poradkyně je prostor pro poskytování individuálního poradenství omezen. Z toho důvodu kariérová poradkyně funguje spíše jako rozcestník – má přehled, které organizace či instituce mohou žáci i rodiče využít při potřebě intenzivněj-

ší individuální podpory při kariérovém rozhodování. Současně jsou tyto informace dostupné na webových stránkách, včetně doporučení jednotlivých pracovišť a základních informací potřebných pro výběr střední školy.

### **Střední škola technická a ekonomická Brno, Olomoucká, příspěvková organizace**

Škola využívá informace z Úřadu práce (ÚP) o tom, kolik absolventů ze školy se na ÚP hlásí, ze kterých oborů. Podrobné statistiky absolventů škol evidovaných na Úřadu práce jsou aktualizovány každé pololetí.

## **4.2 Kde hledat dál...**

### **Informace o mobilitě**

Informace o možnostech mobility jsou často žákům prezentovány zástupci Úřadu práce, služby EURES, příp. jsou dostupné na webových stránkách Domu zahraniční spolupráce. Řada škol realizuje projekty mezinárodní spolupráce v rámci programu Erasmus+. Informace o možnostech mobility pro mládež jsou také k dispozici na portálech Eurodesk.



**A co u vás?**

Jak zajišťujete kvalitu a aktuálnost informačních zdrojů, se kterými v rámci kariérového poradenství pracujete?

.....  
.....

Jaké informace jsou dostupné žákům a rodičům online?

.....  
.....



**Prostor pro  
vaše poznámky...**

## 5) Přímý kontakt s dalším vzděláváním a světem práce

- a) Zaměstnanci a zaměstnavatelé, např. prostřednictvím návštěv ve škole, mentoringu, projektů na podporu podnikavosti, speed datingu, veletrhů, simulací, nepravých pohovorů atp.;
- b) Zkušenost z pracoviště, např. prostřednictvím návštěv na pracovišti rodičů, stínování, pracovních zkušenost atp.;
- c) Další vzdělávání, např. prostřednictvím rozhovorů se studenty/absolventy, návštěvy univerzit atp.

### 5.1 Příklady dobré praxe

#### **Střední škola technická a ekonomická Brno, Olomoucká, příspěvková organizace**

Pro žáky 3. a 4. ročníku jsou pořádány Dny firem: škola pozve na akci relevantní firmy, které představí své pracovní nabídky. Žáci na jednotlivých stáncích hovoří se zástupci firem a získávají informace o možnostech a podmínkách zaměstnání. Firmy mají o prezentaci na této akci velký zájem.

#### **Základní škola, Brno, Jasanová 2, příspěvková organizace**

Základní škola realizuje projekt Jak se žije..., díky kterému se děti mohou seznámit se životem různých osobností – dozvídají se o jejich životě a práci, které se věnují. Setkání má podobu diskuzí, na které se žáci připravují v rámci hodin výchovy k občanství.

#### **Gymnázium Tišnov, příspěvková organizace**

Ve škole funguje studentský projekt Gymore, v rámci kterého si studenti sami zvou prezentující z praxe podle toho, co je zajímavé a kde mají kontakty. Setkání s hosty má podobu odpolední besedy/workshopu.

#### **Biskupské gymnázium Brno a mateřská škola**

Ve škole pracuje Studentský parlament (SP), který se aktivně zapojuje

do debaty o stylu a zaměření výuky ve škole, organizuje besedy s hosty z akademického prostředí, politiky i z komerční sféry a firemní praxe, kteří přinášejí pro studenty zajímavá témata.

Studentský parlament spolupracuje s Českou středoškolskou unií.

V minulosti SP úspěšně zrealizoval projekty např. na výběrové řízení a zavedení wi-fi ve škole. Proběhla také realizace rozsáhlého výzkumu mezi studenty o kvalitě a zaměření vzdělávání ve škole, následná diskuse výsledků s vedením, debata o reformě dílčích částí výuky, snaha o dílčí reformy výuky směrem k projektovému typu vyučování.

### **Střední odborné učiliště a střední odborná škola SČMSD, Znojmo s. r. o.**

Škola dokáže dobře propojovat teorii s praxí formou odborného výcviku, odborné praxe či maturitních projektů přímo na pracovištích.

V rámci propojování teorie s praxí se studenti rovněž setkávají přímo s odborníky konkrétních povolání či oborů (např. školní kuchyně, školní bar, školní kadeřnická provozovna, školní kosmetická provozovna, restaurace ve Znojmě a okolí, Dřevotvar Znojmo, Autocentrum Znojmo, Jednota COOP, Kaufland Znojmo, Dům s pečovatelskou službou, domovy důchodců, zámek Vranov nad Dyjí, státní hrad Bítov, informační centra, kulturní zařízení, městské úřady, banky). Současně funguje spolupráce školy s relevantními organizacemi v regionu, např. i formou besed o situaci na lokálním trhu práce (ÚP) či o konkrétních možnostech uplatnění.

### **Střední škola technická a ekonomická Brno, Olomoucká, příspěvková organizace**

Škola dlouhodobě spolupracuje s FEKT VUT v rámci projektu OPVK „Podpora přírodovědného a technického vzdělávání na středních školách v Jihomoravském kraji“. Účelem je přiblížit žákům oboru mechanik elektrotechnik studium na vysoké škole a využít bohaté materiální vybavení laboratoří VUT pro výuku. Hlavní částí spolupráce jsou Demonstrační úlohy pro žáky SŠTE. Jejich náplní jsou praktická cvičení v laboratořích – FEKT. Žáci třetích ročníků maturitního oboru Mechanik elektrotechnik navštěvují s vyučujícími domluvený cyklus přednášek a praktických úloh. Žákům je v první části formou

prezentace předvedena tematika a obor studia, ve druhé části si žáci sami vyzkoušejí nějakou vybranou úlohu, která je jim vysvětlena, a dostanou k ní studijní materiály a návody. Přitom se mohou seznámit nejen s nejmodernějšími přístroji a vybavením, ale i částečně se systémem a stylem výuky na vysokých školách, s přístupem vysokoškolských pedagogů i s nutností většího úsilí a samostatného přístupu ke konkrétnímu úkolu. Zdroj: *webové stránky školy*.

### **Střední odborné učiliště a střední odborná škola SČMSD, Znojmo s. r. o.**

V rámci doplňkového výukového programu pro obor Podnikání, obchod a služby mají studenti možnost vyzkoušet si podnikání v praxi. Tento projekt umožňuje celosvětová nezisková vzdělávací organizace Junior Achievement. Studenti založí vlastní společnost, složí základní kapitál z osobních prostředků, vymyslí program a mohou podnikat. Cílem podnikání je nejen vytvořit kladný hospodářský výsledek, ale zejména naučit se zodpovědnému a etickému podnikání, tedy nemít zisk jako jediný cíl, nýbrž pečovat o zaměstnance, dbát na ekologii a získané prostředky věnovat na podporu potřebnějších.

Zdroj: *webové stránky školy*.

### **Návštěva veletrhů**

Většina studentů středních škol navštěvuje veletrh Gaudeamus, kde se prezentují jednotlivé vysoké školy, a studenti tak mají možnost získat přehled nejen o nabídce oborů na VŠ, zjistit informace o podmínkách přijetí, příp. využít možností konzultací s poradci. Vhodné je navštívit veletrh dříve než v posledním ročníku, aby studenti měli více času na rozhodování a přípravu k přijímacím zkouškám.

Např. studenti ISS Hodonín kromě veletrhu Gaudeamus navštěvují i odborně zaměřené veletrhy s relevantní tematikou, např. Strojírenský veletrh nebo Ampér.

### **Zájmové kroužky**

Řada škol nabízí svým žákům různé zájmové kroužky, které mohou podpořit rozvoj jejich talentů, rozšířit oblast zájmu a rozvíjet kompetence potřebné pro budoucí uplatnění. ZŠ Jasanová nabízí kroužky



jazykové, přírodovědné, infromatické nebo umělecké. Velký prostor škola dává pohybovým kroužkům od stolních her, přes tanec až k basketbalu, cyklistice nebo judu. Zájmové kroužky nabízejí i střední školy, např. SŠTE Brno Olomoucká nabízí kromě sportovních, uměleckých a jazykových kurzů také kroužky rozvíjející odborné dovednosti žáků, např. Robotika a RC technika, programování CNC strojů či Programování v Unity.

## 5.2 Kde hledat dál...

Guadeamus – Evropský veletrh pomaturitního a celoživotního vzdělávání

Junior Achievement Czech Republic

Česká středoškolská unie



### A co u vás?

Jakým způsobem zajišťujete žákům přímý kontakt s dalším vzděláváním a světem práce?

.....

.....

## 6) Propojení s kurikulem

Kariérové poradenství ve školách má svá specifika a přesahuje individuální nebo skupinové poradenství poskytované kariérovým poradcem. Pro podporu kariérového rozvoje žáků je naopak vhodné zapojení dalších pedagogů, zejména těch, kterých se dotýkají odpovídající průřezová témata (Osobnostní a sociální výchova) a vzdělávací oblasti (např. Člověk a svět práce, Člověk a společnost). Podpora kariérového rozvoje může rozvíjet kurikulum formou:

**a) Provázanosti předmětů se světem (práce).**

**b) Rozvojem kariérových kompetencí.**

### 6.1 Příklady dobré praxe

#### **Křesťanská Základní škola a Mateřská škola Jana Husa**

Charakter školy napomáhá k realizaci kariérového poradenství – provázanost úkolů jednotlivých pracovníků vede k důrazu na témata kariérového rozvoje, spolupráce pedagogů umožňuje sdílení informací k tématu kariérového rozvoje žáků, neformální kontakt s žáky a rodiči přispívá ke vhodné podpoře kariérového rozvoje žáků. ŠVP akcentuje tematický okruh Svět práce již od prvního ročníku, škola klade důraz na nalezení a rozvoj talentů, tvořivosti a samostatnosti. Obsah tematického okruhu Svět práce je úzce provázán s výukou (praktické činnosti, prvouka, vlastivěda, občanská i etická výchova) od 1. do 9. třídy. Cílené zaměření na volbu povolání je především na druhém stupni v občanské a etické výchově, v předmětu Svět práce (8. třída) a Občanská výchova (9. třída). Poradkyně podporuje v začleňování témat kariérového rozvoje do předmětů i ostatní pedagogy.

#### **Základní škola, Brno, Jasanová 2, příspěvková organizace**

V rámci mezinárodní spolupráce se stuttgartskou školou Friedensschule studenti realizovali různé projekty. V roce 2012 to byl projekt na téma Moje vysněné povolání pro žáky 8. tříd. Žáci si měli představit své povolání, které by chtěli v budoucnu dělat, a zpracovat je výtvarně i písemně. Společně se zpracováním projektu měli za úkol obléci

se způsobem odpovídajícím zvolené profesi. Před realizací projektu se v rámci výuky německého jazyka učili fráze, které použili při své prezentaci. Na závěr každý žák třídy prezentoval v německém jazyce svoje vysněné povolání – proč si ho vybral, jak se na své povolání bude muset připravit, pozitivní i negativní stránky vybrané profese.

### **Gymnázium Jana Palacha Praha 1, s. r. o.**

kolní psycholožka navrhla pro studenty 1.– 3. ročníku kurz, jehož cílem je podpořit hledání silných stránek studentů, definování dosud nabytých schopností a dovedností, zorientování se ve vlastních přáních a snech a reflexe důležitých momentů svého života, díky kterým žáci získali kompetence využitelné při úvahách o budoucím uplatnění. Výstupem kurzu je portfolio a vytyčení prvních tří kroků, které studenti mohou využít při plánování své budoucnosti. Kurz je zajímavým propojením individuálních a skupinových aktivit s využitím e-learningu, díky kterému mohli studenti o svých úkolech komunikovat s lektory i s ostatními účastníky a pracovat s elektronickými materiály (videa, odkazy, aj.). Kurz byl oceněn Národní cenou kariérového poradenství 2016. Zdroj: *Sborník z NCKP 2016*

### **Biskupské gymnázium Brno a mateřská škola**

Gymnázium pravidelně pořádá „Akademické triduum“, třídní cyklus přednášek hostů pozvaných zvláště z akademického prostředí, kteří představují různé oblasti a témata svých oborů. Součástí akce je i sekce AT Absolvent, ve které absolventi gymnázia prezentují obory a oblasti, které studují, nebo ve kterých pracují. Smyslem je možnost vidět profesní dráhy starších spolužáků a inspirovat se. V sekci AT Junior prezentují své přednášky současní studenti, kteří se věnují zajímavým aktivitám: např. SOČ, účast na vědeckých projektech, cestování do exotických zemí, vlastní podnikání, zajímavé kulturní či sportovní činnosti apod.

## **6.2 Kde hledat dál...**

Vuorinen, R., Watts, A. G. (eds.). 2015. Rozvoj politik celoživotního poradenství: Evropský nástroj pro tvůrce politik. ELGPN Tools, no. 1. Praha: Centrum Euroguidance.



### **A co u vás?**

Jak je zajištěna provázanost jednotlivých předmětů s reálným světem žáků?

.....

.....

Jak je v rámci jednotlivých předmětů podporován rozvoj kariérových kompetencí, např. reflexe kompetencí a hodnot, poskytování informací o světě práce, kariérové plánování a samostatné rozhodování?

.....

.....



**Prostor pro  
vaše poznámky...**

## 7) Plán kontinuálního zajišťování kvality

S ohledem na zajištění kvalitních poradenských služeb je vhodné kontinuální sledování kvality realizovaných aktivit podporujících kariérový rozvoj žáků...

- a) vzhledem k popsaným cílům kariérového poradenství;
- b) vzhledem k výsledkům poskytovaných služeb;
- c) s využitím zpětné vazby od relevantních aktérů;
- d) sledování efektivity spolupráce s partnery.

### 7.1 Příklady dobré praxe

#### Gymnázium Tišnov, příspěvková organizace

Důležitá pro zajištění kvality je spolupráce s výchovnou poradkyní, se kterou kariérová poradkyně diskutuje průběh každého workshopu. Obě usilují o kontinuální zlepšování kvality své práce na základě znalostí a zkušeností získaných díky dalšímu vzdělávání v oboru a na základě zpětné vazby od studentů, která je sbírána po každém workshopu písemnou formou nebo ústně. Současně je studentům posledních ročníků předložen souhrnný dotazník ohledně všech aktivit podporujících kariérový rozvoj, které škola organizuje, a je zjišťována zpětná vazba – jaké aktivity byly pro studenty přínosné, a doporučení do budoucna.

#### Integrovaná střední škola Hodonín, příspěvková organizace

Aktivní přístup k potenciálně ohroženým žákům. Pravidelně probíhá mapování jejich situace, každé tři měsíce jsou výstupy dotazníkových šetření vyhodnocovány a následně jsou stanoveny další směry spolupráce s žáky. V plánu je připravit pro žáky online schránku důvěry.

#### Klvaňovo gymnázium a střední zdravotnická škola Kyjov, příspěvková organizace

Škola pořádá pravidelné každoroční setkání s absolventy, v rámci kterého vytváří prostor pro sdílení zkušeností absolventů z praxe a z VŠ se studenty školy. Škola má vytvořen e-mailový dotazník pro absolventy, otázky se týkají studia ve škole (hodnocení obsahu studia, metod práce, působení jednotlivých pedagogů...).

## 7.2 Kde hledat dál...

Kromě Úřadu práce jsou informace, analýzy a aktuální data dostupné např. zde:

Národní ústav pro vzdělávání, např. Přechod absolventů středních škol na trh práce – vzdělávací a profesní dráha absolventů SOŠ;

Infoabsolvent.cz, Absolventi škol a trh práce - Uplatnění absolventů škol na trhu práce – 2017.



### **A co u vás?**

Jakým způsobem je na vaší škole zajišťována kvalita služeb kariérového poradenství?

.....

.....

Jak jsou do zajišťování kvality kariérového poradenství zapojeni žáci, rodiče nebo externí spolupracovníci školy?

.....

.....

## 8) Zajištění podmínek

- a) Poskytování kariérových služeb ve škole má jasně definovanou podporu vedení;
- b) Poskytovatelé kariérových služeb mají jasně definované úkoly a časový rozsah pro jejich realizaci;
- c) Poskytovatelé mají potřebné kompetence a zdroje pro jejich nabytí, včetně odpovídající úvodní přípravy i možností dalšího rozvoje (včetně např. tréninku pro práci s kariérovými informacemi);
- d) Poskytovatelé mají k dispozici odpovídající prostorové a materiální vybavení a časové možnosti pro poskytování podpory kariérového rozvoje.

### 8.1 Příklady dobré praxe

Podpora vedení i ostatních pedagogů je pro činnost kariérového poradce klíčová – ať už se jedná o vymezení časového prostoru pro realizaci aktivit kariérového rozvoje (individuální konzultace, workshopy či besedy) nebo provázanost výuky s budoucím uplatněním žáků (rozvoj kariérových kompetencí v rámci jednotlivých předmětů, odborných dovedností v rámci praktického výcviku apod.).

Důležitá je také podpora vzdělávání poradců a možnost jejich dalšího profesního rozvoje, což zajišťuje projekt KaPoDaV i další aktivity Centra vzdělávání všem.

### 8.2 Kde hledat dál...

V současné době pozici kariérového poradce ve škole nejčastěji zastávají výchovní poradci, školní psychologové, příp. školní metodikové prevence. Trendem do budoucna je oddělit pozici výchovného a kariérového poradce ve škole, tak aby oba mohli plně poskytovat služby vyplývající z popisu jejich činnosti. Diskutují se také výhody a nevýhody pozice kariérového poradce - učitele vs. externího kariérového poradce bez pedagogické zkušenosti s žáky.

Poskytování kariérového poradenství ve škole není v současnosti vázané na žádné stanovené povinné vzdělání. Aktuálně je k dispozici



kvalifikační standard pro kariérové poradce uvedený v Národní soustavě kvalifikací, ten však není závazný. Získání kvalifikace je možné složením zkoušky či uznáním kvalifikací u tzv. autorizovaných osob. Některé typy vzdělávání MŠMT pro MŠ, ZŠ, ZUŠ a školská zařízení pro zájmová vzdělávání (DVPP, vzájemná spolupráce pedagogů, sdílení zkušeností pedagogů prostřednictvím vzájemných návštěv, supervize/mentoring/koučink apod.) lze financovat prostřednictvím šablon. Žádat lze do vyčerpání alokace, nejpozději do 28. 6. 2019 do 14:00.

## **Kariérový poradce pro vzdělávací a profesní dráhu v Národní soustavě kvalifikací**

Požadované kompetence:

- Orientace v teorii a metodách kariérového poradenství
- Vyhledávání, tvorba a poskytování kariérových informací pro přímou i bezkontaktní kariérovou práci s klientem (jednotlivcem i skupinami)
- Uplatňování metod, technik a postupů základní kariérové diagnostiky
- Vedení poradenského rozhovoru s cílem získat základní kariérové informace
- Kariérová práce s jednotlivcem a se skupinou, individuální plány, metody skupinové kariérové práce
- Vedení evidencí, systemizace kariérových informací na regionální úrovni, práce s potenciálními zaměstnavateli
- Poskytování kariérových informací ze světa vzdělávání a světa práce
- Orientace v legislativě počátečního a dalšího vzdělávání včetně předpisů souvisejících s kariérovým poradenstvím
- Organizace informačních, poradenských a vzdělávacích akcí zaměřených na podporu a rozvoj řízení vlastní kariéry lidí (career management)

## **Dále je možné vzdělávat se u řady organizací poskytujících vzdělávací kurzy, např.:**

- Akademie Centra vzdělávání všem
- Aspekt, z. s.
- Evropská kontaktní skupina, z. s.
- Centrum kompetencí, z. s.

- Škola manažerského rozvoje, s. r. o.
- eKariéra - studium po internetu: e-learningové studium kariérového poradenství – Národní projekt MŠMT VIP kariéra II – Kariérové poradenství v podmínkách kurikulární reformy



**A co u vás?**

Kdo se podílí na realizaci kariérového poradenství na škole a jakým způsobem?

.....

.....

Jaké kompetence má kariérový poradce a další poskytovatelé kariérového poradenství na vaší škole?

.....

.....

V jakých oblastech se plánují dále rozvíjet?

.....

.....



**Prostor pro  
vaše poznámky...**

## Zdroje

Holman, J. 2014. Good Career Guidance. London: The Gatsby Charitable Foundation.

Assessment Services Ltd. 2016. The matrix Standard – Guidance for Schools – 1.1.2016.

Vuorinen, R., Watts, A. G. (Eds.). 2015. Rozvoj politik celoživotního poradenství: Evropský nástroj pro tvůrce politik. ELGPN Tools, no. 1. Praha: DZS pro Centrum Euroguidance.

ELGPN. 2016. Doporučení pro rozvoj politik a systémů celoživotního poradenství. Referenční rámec pro EU a Komisi. Praha: DZS pro Centrum Euroguidance.

Centrum Euroguidance. 2009 – 2017. Sborníky z Národní ceny kariérového poradenství. Praha: DZS pro Centrum Euroguidance.

Pokud není uvedeno jinak, vychází příklady dobré praxe z rozhovorů s poradkyněmi.

## Poděkování

*Děkujeme všem poradkyním, dalším zapojeným pedagogům i vedení škol, jejich žákům i rodičům, kteří se zapojili do mapování kariérového poradenství v rámci projektu KaPoDaV, na jehož základě vznikl i tento text.*

## **Zejména naše díky patří:**

Mgr. Milena Bušková

Mgr. Lenka Černá

Mgr. Ludmila Karpíšková

Mgr. et Mgr. Veronika Kirchnerová, Ph.D.

Mgr. Alena Kobidová

Mgr. Yvona Masaříková

Mgr. Lenka Pataki

Mgr. Karla Poláchová

Mgr. Zuzana Porubská

Mgr. Zora Špurná

Mgr. Petra Šnepfenbergová

Mgr. Alena Špaňhelová

Mgr. Martina Štefková

Mgr. Zuzana Šuláková

## **Prosba**

Naším cílem je udržet tento dokument živý, proto jej rádi doplníme příklady dobré praxe z vaší školy nebo relevantními odkazy k získání dalších doplňujících informací. Vaše návrhy prosím pošlete na e-mailovou adresu [haskova@vzdelavanivsem.cz](mailto:haskova@vzdelavanivsem.cz).

# Projekt KaPoDaV

Jsme partnerem tříletého projektu **KaPoDaV** - Podpora kariérového poradenství, podnikavosti pro udržitelný rozvoj a dalšího vzdělávání v Jihomoravském kraji.

Zaměřujeme se na rozvoj kariérového poradenství ve školách a podporu dalšího profesního vzdělávání, které střední a vyšší odborné školy nabízejí. Cílem aktivit, které budeme ve spolupráci s pracovníky jednotlivých škol v JMK v rámci projektu realizovat, je:

- ✔ rozvíjet profesní kompetence pedagogických pracovníků realizujících kariérové poradenství a zvyšovat tak jeho úroveň na ZŠ, SŠ a VOŠ v JMK,
- ✔ podpořit pracovníky škol v realizaci, a propagaci dalšího profesního vzdělávání (DPV) směrem k cílovým skupinám.

Pedagogové a pracovníci ve vzdělávání získají v rámci projektu nové dovednosti, načerpají inspiraci pro svou výuku a vyzkouší si nové metody práce.

## Zvyšování profesních kompetencí pedagogů realizujících kariérové poradenství

- ✔ Skupinová podpora pedagogů formou tematických setkání.
- ✔ Modelové programy - metodická podpora pedagogů, aby programy realizovali se skupinami žáků samostatně.
- ✔ Individuální podpora pedagogů prostřednictvím spolupráce s metodiky a mentory.
- ✔ Konference o kariérovém poradenství.
- ✔ Informační zdroje a podpůrné materiály pro pedagogy a doprovodné programy na akcích.

## **Podpora škol v realizaci dalšího profesního vzdělávání**

- ✓ Podpora pracovníků SŠ, VOŠ v oblasti propagace a obchodních dovedností.
- ✓ Další profesní vzdělávání, principy CŽU a informační podpora cílových skupin.
- ✓ Skupinová setkání a individuální konzultace pro pracovníky SŠ a VOŠ.
- ✓ Nové prostředí určené pro administrativu klientů a správu DPV.
- ✓ On-line prostředí „Pro školy“ – syntéza vytvořených produktů v rámci OP VK, doplnění o relevantní informace a funkce, podpora při jejich využívání.

### **Kontaktní osoba pro kariérové poradenství:**

Mgr. Dana Sklenářová / metodička kariérového poradenství

**T:** +420 727 813 552

**E:** sklenarova@vzdelavanivsem.cz

### **Kontaktní osoba pro další vzdělávání:**

Mgr. Martin Majcík / metodik dalšího vzdělávání

**T:** +420 727 813 551

**E:** majcik@vzdelavanivsem.cz



EVROPSKÁ UNIE  
Evropské strukturální a investiční fondy  
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,  
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



Jihomoravský kraj